

Kontroling in regulativa
Strateški kontroling in regulativa

Številka: 191203 – 1-8/2019/1
Datum: 28.6.2019

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve
Republike Slovenije
Stegne 7
1000 Ljubljana

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve
Republike Slovenije

Prejeto:	01-07-2019	Sig. z.:	AC10-00
		Pri.:	
Številka zadeve	38243-5/2019	Vred.:	3
V vrednost:			

Zadeva: Pripombe na Analizo storitve priključitve na javno komunikacijsko omrežje in dostopa do javno dostopnih telefonskih storitev na fiksni lokaciji

Zveza: Javni poziv objavljen na spletni strani AKOS dne 28.5.2019 št. 38243-5/2019/1

Spoštovani!

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve (v nadaljevanju: Agencija) je v okviru Analize storitve priključitve na javno komunikacijsko omrežje in dostopa do javno dostopnih telefonskih storitev na fiksni lokaciji (v nadaljevanju: Analiza) preučila izvajanje univerzalne storitve priključitve na javno komunikacijsko omrežje in dostopa do javno dostopnih telefonskih storitev na fiksni lokaciji v Republiki Sloveniji s strani Telekoma Slovenije kot izvajalca te univerzalne storitve. Hkrati je ugotovljala potrebe po teh storitvah ter podala predloge glede nadaljnega izvajanja navedenih storitev.

Agencija je 18. 4.2018 sprejela Splošni akt o prenosni hitrosti, primerni za funkcionalen dostop do interneta, v katerem je določila prenosno hitrost 4 Mbit/s kot funkcionalni dostop do interneta, pri čemer je izvajalec storitev univerzalne storitve ostal Telekom Slovenije, na podlagi odločbe št. 3824-8/2016/4 z dne 24.11.2016.

Agencija v Analizi navaja Direktivo (EU) 2018/1972 Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah (v nadaljevanju: Zakonik), ki sicer že velja, mora pa biti v slovenski nacionalni pravni red prenesena do decembra 2020. Zakonik se osredotoča predvsem na cenovno dostopnost storitve in povezavo z uporabniki s posebnimi potrebami, nikjer pa več ne navaja postopkov izbora izvajalca univerzalne storitve, niti ne potrebe, da bi to bil en sam operater.

Slovenska zakonodaja v 115. členu ZEKom-1c omogoča Agenciji definicijo univerzalne storitve kot najmanjši nabor storitev določene kakovosti, ki je dostopen vsem končnim uporabnikom v Republiki Sloveniji po dostopni ceni ne glede na njihovo geografsko lego. V drugem odstavku istega člena nadalje definira najmanjši nabor storitev, ki sodijo v univerzalno storitev (navedeni sta prvi dve točki odstavka, ki sta predmet obravnavane Analize):

1. priključitev na javno komunikacijsko omrežje in dostop do javno dostopnih telefonskih storitev na fiksni lokaciji na razumno zahtevo končnega uporabnika, tako da mu to omogoča prenos govornih, podatkovnih in telefaks komunikacij s prenosno hitrostjo, primerno za funkcionalen dostop do interneta, kot je določena v splošnem aktu iz 124. člena tega zakona,
2. ter zagotavljanje dostopa do javno dostopnih telefonskih storitev na razumno zahtevo uporabnika preko priključitve na javno komunikacijsko omrežje iz prejšnje točke, ki omogoča vzpostavljanje in sprejemanje nacionalnih in mednarodnih klicev.

V prvi točki Telekom Slovenije pripominja na neprimernost ohranitve obveznosti telefaksa, ki predstavlja zastarelo tehnološko rešitev in s tem močno zmanjšuje možnosti izvajalcu ali izvajalcem univerzalne storitve, kljub že uveljavljeni tehnološki nevtralnosti priključka.

Glede na močno infrastrukturno konkurenco in možnost Agencije, da določi več izvajalcev univerzalne storitve, Telekom Slovenije predlaga, da naj Agencija določi več operaterjev za izvajalce univerzalne storitve, saj v nasprotnem primeru diskriminira uporabnike, katerih zahteva se ne šteje kot razumna, zaradi možnosti dostopa do alternativnega omrežja, operaterji alternativnih omrežij pa nimajo nikakršnih obveznosti.

Glede navedbe, da Zakonik že pred prenosom v nacionalno zakonodajo velja, ter dejstva, da se v noveli ZEKom-1 poglavje o univerzalni storitvi ni spreminjalo, hkrati pa Evropska Unija predvideva sodobnejši pristop, pri katerem stremi k dobrobiti uporabnika, predlagamo, da Agencija pri določanju nabora storitev in izvajalca, upošteva navedbe Zakonika.

Glede same Analize Telekom Slovenije ugotavlja, da je Agencija pri oceni upravičencev USO, v odvisnosti od zahtevane funkcionalne hitrosti, obdelala bazo pokrivanja z LTE signalom, bazo OPT ter bazo izraženega tržnega interesa.

Ker slednjega nimamo na voljo, smo si poskusili rezultate razjasniti na osnovi analize OPT in javnih objav tržnega interesa.

Agencija ocenjuje, da je v primeru funkcionalne hitrosti 4Mbit/s v Sloveniji 75.513 gospodinjstev brez funkcionalnega fiksnega priključka. Ta številka drži v primeru, če pri pokrivanju gospodinjstev upoštevamo vsa telekomunikacijska omrežja v Republiki Sloveniji in ne samo omrežja Telekoma Slovenije. V Analizi Agencija tudi upošteva tržni interes izgradnje, ampak le za gospodinjstva, kjer je tržni interes izrazil Telekom Slovenije (v RS bo po izvedbi tržnega interesa Telekoma Slovenije do izgradnje USO s hitrostjo 4 Mbit/s upravičenih 73.476 gospodinjstev), medtem ko izražen tržni interes s strani ostalih operaterjev ni upoštevan.

Telekom Slovenije predlaga, da Agencija opravi ločeno tri analize in sicer:

1. Pokrivanje omrežja Telekoma Slovenije, kot obstoječega in potencialnega izvajalca univerzalne storitve, ter z njegove strani izražen tržni interes izgradnje,
2. Pokrivanje omrežja kakšnega drugega potencialnega izvajalca,
3. Pokrivanje vseh telekomunikacijskih omrežij in izražen **tržni interes izgradnje s strani vseh operaterjev v Sloveniji.**

Pri prvi analizi ocenjujemo, da Telekom Slovenije s fiksnim omrežjem (hitrosti 4Mbit/s) ne pokriva cca 200.000 gospodinjstev. Razlika do 75.000, ki jo izpostavlja Agencija, so gospodinjstva, ki jih s svojimi omrežji pokrivajo drugi operaterji. Agencija je v analizi tudi ugotovila, da je med 75.000 upravičenimi gospodinjstvi samo 2.000 gospodinjstev, kjer je Telekom Slovenije izrazil tržni interes izgradnje svojega omrežja. Lahko zaključimo, da Telekom Slovenije ni prisoten pri četrtini gospodinjstev in tam tudi nima namena graditi. Če se funkcionalna hitrost veča, je število gospodinjstev, kjer Telekom Slovenije nima primerne priključka, samo večje. V primeru zvišanja na 10Mbit/s se nepokrivanje zveča za 40.000 gospodinjstev. Telekom Slovenije je izrazil interes izgradnje samo na 1% od teh dodatnih priključkov.

Glede tretje predlagane analize je Agencija že pravilno ugotovila, da fiksna omrežja ne pokrivajo 75.000 gospodinjstev s hitrostjo 4 Mbit/s.

Telekom Slovenije je dne 20.6.2019 prejel poziv za izkaz tržnega interesa za gradnjo širokopasovnih omrežij na seznamu belih lis, v katerem je samo 65.000 gospodinjstev, ki ne morejo dobiti priključka s hitrostjo 30 Mbit/s. Glede na zahtevano hitrost 30 Mbit/s bi morale biti belih lis precej več od 75.000 za katere Agencija ugotavlja, da ne morejo dobiti priključka s hitrostjo 4Mbit/s.

Razlaga na osnovi analize baze OPT je: danes 30 Mbit/s ne more dobiti cca 180.000 gospodinjstev. Na seznamu belih lis je samo 65.545 gospodinjstev. Razlika med 180.000 in 65.000 belimi lisami je izražen tržni interes

izgradnje drugih operaterjev. Telekom Slovenije je med 180.000 nepokritimi priključki prijavil izgradnjo 7.000 gospodinjstev. Na vseh preostalih gradijo ali bodo gradili drugi operaterji.

75.000 gospodinjstev, upravičenih do funkcionalnega dostopa 4Mbit/s bo v kratkem zgrajenih z omrežji, ki omogočajo 100 Mbit/s in več. Ocenjujemo, da se na polovici od 75.000 gospodinjstev rok izgradnje po pogodbi z DID izteče konec letošnjega leta, najkasneje v prihodnjem letu. Preostala polovica bo zgrajena na osnovi tržnega interesa izraženega v februarju letošnjega leta ter na osnovi participirane izgradnje GOŠO4. Torej bodo vsa predmetna USO gospodinjstva pokrita do leta 2022.

Na osnovi ocene, da Telekom Slovenije ne pokriva 25% gospodinjstev v Sloveniji s hitrostjo 4 Mbit/s in tam ne namerava graditi, ter da je na teh gospodinjstvih zaveza za izgradnjo s strani drugih operaterjev, ne vidimo, da bi prišla v poštev kakšna druga predlagana opcija, kot **PREDLOG A: Izvajalca dostopa do fiksnega omrežja in interneta se ne določi**. Agencija ima sicer možnost določiti več izvajalcev univerzalne storitve, kar pa med predloge ni zapisala.

Navedeni predlog podpira tudi dejstvo, da so od junija 2018, ko je Telekom Slovenije z uveljavitvijo Splošnega akta o prenosni hitrosti, primerni za funkcionalni dostop do interneta, dobil obveznost dostopa do širokopasovnega omrežja s hitrostjo 4Mbit/s, za to storitev povpraševali trije uporabniki. Po preverbi na Agenciji smo ugotovili, da imajo vsi na voljo alternativna omrežja, vendar smo jim kljub temu ponudili storitev satelitskega interneta, za katerega so se odločili pod komercialnimi pogoji. Zato menimo, da bi bila kakršnokoli večanje obveznosti nepotrebno in nesorazmerno.

S spoštovanjem!

mag. Samo Jošt
direktor Strateškega kontrolinga in regulative

Telekom Slovenije
d.d.

- AR

10/10/10